

Krzysztof Wolski

"Tajemnica ojcostwa", Joseph Maria Verlinde, Kraków 1997 : [recenzja]

Studia nad Rodziną 3/2 (5), 171-173

1999

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

autorski stanowią profesorowie włoscy, ale również specjaliści z Argentyny, Belgii, Brazylii, Niemiec, Hiszpanii i USA.

Do kogo jest skierowana *Historia teologii*? Głównym jej adresatem są studenci teologii. W sytuacji, gdy dzisiejszy student ma przed sobą wiele publikacji, może on zatracić właściwą orientację. Założeniem autorów *Historii teologii* było więc ukazanie płaszczyzny, na której opiera się teologia katolicka, zwłaszcza zachodnia. Jednocześnie jest ona pomyślana jako pomoc mająca przypominać, że teraźniejszość i przeszłość opierają się na tradycji, która stanowi niezastąpioną formę poznania. Autorzy publikacji mają świadomość, że brak pamięci historycznej prowadzi do zamieszania w dostrzeganiu autentycznej nowości myśli. Dlatego ich pragnieniem było przekazanie wystarczającego materiału dla właściwego poznania problemu, w jego kontekście ogólnym i analizie szczegółowej.

W osobistej realizacji tego zadania pomaga czytelnikowi bibliografia szczegółowa, zamieszczona pod koniec każdego rozdziału i w przypisach. Pomaga ona w osobistym studium konkretnego zagadnienia.

Wnikliwa analiza publikacji pozwala na jej bardzo pozytywne przyjęcie. Jest to dojrzałe dzieło historyczno-teologiczne, dające gruntowny przegląd myśli teologicznej, rozwijanej w całej historii chrześcijaństwa. Ponieważ publikacja ukazała się u progu trzeciego tysiąclecia, można ją traktować jako dojrzałą syntezę historii teologii i historii wiary upływającego dwutysiąclecia.

Ks. Czesław Rychlicki

O. Joseph Maria Verlinde, *Tajemnica ojcostwa*, Kraków 1997, 133 s.

Książka „Tajemnica ojcostwa” jest zapisem konferencji wygłoszonych podczas rekolekcji Odnowy w Duchu Świętym dla kapłanów przez o. Joseph’a Marie Verlinde. Autor jest kapłanem, wykładowcą Uniwersytetu Katolickiego w Lyonie, założycielem wspólnoty życia konsekrowanego *Rodzina Świętego Józefa*. Przed nawróceniem, był przez wiele lat uwikłany we wschodnie techniki medytacji, okultyzm i magię.

W książce „Tajemnica ojcostwa” o. Joseph Maria Verlinde ukazuje zagadnienie ojcostwa, odwołując się zarówno do osiągnięć współczesnych badań i analiz antropologicznych, pedagogicznych i psychologicznych jak i do własnych doświadczeń pogłębiionych interpretacją objawionego Słowa Bożego.

W pierwszej części autor przedstawia kontekst współczesnego kryzysu ojcostwa wskazując na przyczyny tkwiące w modnej obecnie filozofii i psychologii, które zredukowały ojcostwo do skojarzeń wywołujących nade wszystko lęk (Nitzsche, Freud).

Skojarzeń tych winien być świadomy i musi je na wstępie zneutralizować współczesny duszpasterz i świecki apostoł jeśli rozpoczyna dialog lub pragnie pomóc młodym ludziom wychowanym w dzisiejszej kulturze.

Trzeba także wiedzieć, że dzisiejsza kultura odrzuca wszelki autorytet (polityczny, społeczny, ekonomiczny, intelektualny i religijny), ponieważ został zredukowany je-

dynie do pojęcia władzy, a władza wywołuje lęk. Odnosi się to także do autorytetu ojca rodziny, który traktuje się jako zagrożenie wolności (dziś często rozumianej jako samowola).

Zupełnie nieznanne jest źródłowe, biblijne znaczenie terminu autorytet ojcowski, który oznacza «sprawianie wzrostu». Rozpowszechnia się natomiast ideał nieskrępowanej wolności, czyli niezależności odrzucającej wszelkie kodeksy moralne, oparte o miłość i odpowiedzialność.

Ojciec, który «sprawia wzrost», jednocześnie pomaga dziecku odnaleźć własną tożsamość. Nieobecność ojca, nie podejmowanie przez niego funkcji ojcowskiej lub sprawowanie tej funkcji w sposób wypaczony sprawia, że dzieci tracą swoją tożsamość osobową.

Jeśli dziś młodzi ludzie:

- żyją w ciągłym lęku i niepewności, uciekając w świat iluzji (narkomania, alkoholizm, muzyka *techno*, gry komputerowe itp.),
- poszukują oparcia w tzw. subkulturach (sektach, gangach, itp.),
- nie opanowują swych emocji lecz je rozładowują poprzez „seks” i agresję, co więcej boją się inności, z lękiem odnoszą się do osób płci przeciwnej i szukają kogoś podobnego powiększając problem homoseksualizmu,

to te zjawiska i problemy wskazują, że w ich życiu zabrakło m.in. prawdziwego ojca.

Jednak ta smutnie trafna diagnoza o. Verlinde na temat zagubienia wielu młodych ludzi, nie zostaje pozostawiona bez ukazania dróg wyjścia. Lekarstwem jakie proponuje Autor jest ukazywanie młodym ludziom prawdziwego ojcostwa w oparciu o źródło, jakim jest Objawienie. Ono pokazuje nam Ojca „od którego pochodzi wszelkie ojcostwo” i ono uczy nas jak należy ojcostwo sprawować.

Współczesny „kryzys ojcostwa”, który jest kryzysem nade wszystko w wymiarze duchowym, dosięga także duszpasterzy i świeckich apostołów. Powody dotyczącego ich kryzysu nie wynikają tylko z przyczyn osobistych (sami oni mogli nie mieć idealnych ojców), ale uwarunkowane są także uczestnictwem w tej samej kulturze, negującej potrzebę wszelkiego autorytetu.

Dlatego duszpasterze nim zaczną pomagać innym, sami muszą sięgać do źródła Objawienia, by nadrobić to, czego być może zabrakło im przy dojrzewaniu do prawdziwego ojcostwa. Chodzi o niezwykle doniosłe zadanie, aby także poprzez własną postawę ukazywać prawdziwy, a nie wypaczony obraz Boga-Ojca.

W związku z tym zadaniem, w dalszych częściach książki, Autor pomaga odkryć adresatowi swych rozważań, leczącą moc Słowa Bożego poprzez «mały kurs teologii duchowej» ukazujący Boga jako Ojca i uczący bycia rodzicem i wychowawcą na Jego wzór.

Wzywa więc duszpasterzy, aby nie lękali się głosić ewangelicznego obrazu Ojca, który jest sprzeczny z modelem proponowanym przez świat. Nie moralizowanie, ale głoszenie Dobrej Nowiny o miłującym Ojcu sprawia, że zmieniają się serca ludzi. Realizacja ojcostwa duchowego przez duszpasterza jest możliwa gdy sam staje się na nowo synem.

Aby przybliżyć tę Dobrą Nowinę, o. Joseph Marie Verlinde, oryginalnie zinterpretował biblijne wydarzenie złożenia przez Abrahama ofiary z umiłowanego syna Izaaka. Abraham, według o. Verlinde, przeszedł zwycięsko nie tylko dramatyczną próbę wiary i posłuszeństwa Bogu, ale również poprzez symboliczne złożenie ofiary z barana odrzucił własną błędną wizję ojcostwa. Abraham zrozumiał, że ojcostwo nie jest władzą posiadania dziecka, ale jest służbą na rzecz jego wzrostu. Tu znajduje się prawdziwy źródłostów pojęcia autorytet rodzicielski.

Natomiast wszelkie rodzicielstwo, które nie wyrzeka się chęci posiadania dziecka, jest rodzicielstwem posesywnym czyli ślepym ojcostwem bądź macierzyństwem, które jeśli nie zabija, to na pewno tłamsi życie dziecka uniemożliwiając jego właściwy, pełny rozwój.

Szczytem *tajemnicy ojcostwa* a zarazem miejscem w którym Boże Ojcostwo objawia się w sposób najdoskonalszy jest krzyż Jezusa Chrystusa. Ojciec umiera w Synu po to, aby zrodzić swe dzieci. Zatem, zdaniem o. Joseph'a Marii Verlinde, bez zrozumienia *tajemnicy krzyża* nie było i nie ma możliwości zrozumienia *tajemnicy ojcostwa*, a co za tym idzie właściwego sprawowania misji rodzicielskiej. Dziś tak jak zawsze potrzeba „umierających sobie” rodziców i wychowawców, którzy tylko „tym sposobem” mogą rzeczywiście pomóc młodym ludziom rozwinąć lub odzyskać piękne człowieczeństwo.

Refleksje o. Joseph Maria Verlinde, choć spisane dość pośpiesznie z kaset magnetofonowych i opublikowane w omawianej książce, nie tylko trafnie diagnozują zagadnienia związane z kryzysem ojcostwa, ale również w wielu płaszczyznach zdecydowanie pomagają odnaleźć drogi wyjścia.

Szczególne wartości tych rozważań polega na ujęciu interdyscyplinarnym, co sprawia, iż w tej publikacji znajdzie dla siebie interesujące inspiracje i praktyczne rozwiązania zarówno duszpasterz, rodzic i wychowawca, jak i psycholog, filozof i teolog.

ks. Krzysztof Wolski

Ojcostwo Boga i Ojcostwo w rodzinie. Symposium naukowe zorganizowane przez Papieską Radę ds. Rodziny, Rzym.

W dniach od 3 do 5 czerwca br. w Auli *Vecchia del Sinodo* w Watykanie odbyło się symposium naukowe nt. „Ojcostwo Boga i ojcostwo w rodzinie”, zorganizowane przez Papieską Radę ds. Rodziny. Symposium to, na które zaproszono szereg gości z całego świata, zwieńczyło trzydniowe, czternaste już z kolei, plenarne posiedzenie Papieskiej Rady ds. Rodziny. Trzy dni obrad podzielone były na 7 sesji.

Uwaga zaproszonych ekspertów skoncentrowała się na nowym „zjawisku” naszych czasów jakim są pary niezamężne.

W tematykę symposium wprowadził ks. kard. Alfonso Lopez Trujillo – przewodniczący Papieskiej Rady ds. Rodziny – referatem na temat: „Ojcostwo Boga – model ojcostwa w rodzinie”. Zwrócił uwagę, że Ojcostwo Boga, ukazane w Starym Testa-